

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРОВІЗОРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ФІЗИЧНИХ МЕТОДІВ АНАЛІЗУ

© О. Подплетня, Л. Хмельникова, 2017

Державний заклад „Дніпропетровська медична академія МОЗ України”, Дніпро, Україна

Компетентнісний підхід в освіті України запроваджується як обов'язковий на державному рівні (наказ МОН України від 31.07.98 № 285). Формування професійної компетентності спрямовано на підготовку сучасних провізорів, здатних здійснювати професійні дії в інформаційному суспільстві, вимагає кардинального перегляду стратегічних орієнтирів у підготовці майбутніх фахівців, оскільки саме від них залежить інтелектуальний розвиток суспільства та держави.

Отже, мета дослідження полягає у визначенні особливостей формування професійної компетентності майбутніх провізорів при вивченні фізичних методів аналізу.

Як відомо, професійна компетентність включає в себе ключові, базові та спеціальні компетенції. Тому, в процесі навчання особливу увагу приділяємо формуванню спеціальної професійної компетенції, що віддзеркалює специфіку певної предметної сфери професійної підготовки (у нашому випадку — навчання фізичним методам аналізу) та може розглядатися як реалізація ключових і базових компетенцій в конкретній сфері діяльності. Особливості формування професійної компетентності майбутнього провізора при вивченні фізичних методів аналізу обумовлені своєрідністю хімічних знань, специфікою фармацевтичної підготовки та майбутньою професійною діяльністю. Об'єктом професійної діяльності провізора є лікарські засоби, що застосовуються для лікування захворювань, діагностики, профілактики, реабілітації та гігієни. Випускники — провізори працюють не тільки в аптеках, на фармацевтичних підприємствах і аптечних складах, але й у контрольно-аналітичних лабораторіях, лабораторіях судової експертизи та інших хімічних лабораторіях, пов'язаних з хімічним синтезом, аналізом, дослідженням лікарських форм та готових лікарських засобів. Фундаменталізація фармацевтичної освіти передбачає обов'язкове включення хімічних дисципліни до освітньої системи підготовки провізора. На наш погляд, будь – яка компетентність для майбутніх фахівців є складовою частиною професійної компетентності, в якій виділяємо три компоненти: змістовний (володіння знаннями фізичних методів аналізу); технологічний (володіння прийомами та методами в навчанні фізичних методів аналізу); особистісний (володіння рисами особистості, необхідними для даної професії). За дослідженнями авторів [1,с.381] професійна компетентність включає інформаційно – аналітичні знання, навички, вміння, здатність, професійно – важливі якості, особистий досвід у сфері пошуку, оцінювання, використання збереження, аналізу, оформлення й передачі інформації за допомогою різних засобів, методів і форм професійно – фармацевтичної діяльності. Загальновідомо, що в силу специфіки підготовки провізора, майбутні фахівці повинні отримати фундаментальну хімічну підготовку, яка забезпечить їм дієві знання, навички та вміння, що виходять за рамки шкільного курсу хімії. Така підготовка не повинна здійснюватися відірвано від майбутньої професійної діяльності студентів. Проявом професійної спрямованості фізичних методів аналізу при підготовці провізорів є пропедевтика та повторення. На думку авторів [2,с.180] найбільш ефективним є повторення на основі різноманітної діяльності. У зв'язку з цим, на наш погляд, доцільним є побудова робочої програми фізичних методів аналізу у вигляді спіралі. Змістова складова професійної компетентності майбутніх провізорів ставить завдання встановлення зв'язку між фізичними методами аналізу і шкільною хімією. У цьому випадку роль повторення неocenенна. З цією метою використовуємо при проведенні занять зі студентами якомога більше прикладів, фактів, механізмів, відомих зі шкільного курсу, що дозволяє їм краще зрозуміти та засвоїти нові хімічні поняття або поглянути на вже відоме з іншої точки зору. Наступність тісно пов'язана з пропедевтикою, яка має дві мети: вивчення фізичних методів аналізу (або їх розділів) та непряме навчання майбутніх провізорів навчальної діяльності. Реалізація пропедевтики можлива за двома напрямками: перший розкриває перед студентами структуру фізичних методів аналізу, її мету, формулює завдання, що необхідно вирішити; другий напрям направлено на виховання хімічної культури та діалектичного мислення, оскільки показує процес виникнення поняття в його розвитку.

Для формування технологічної складової професійної компетентності майбутніх провізорів потрібна певна методична підготовка. Дана складова повинна формуватися безперервно з використанням інформаційних технологій при вивченні всіх хімічних дисциплін. Прагнемо, щоб використання інформаційних технологій органічно вписувалося в структуру навчального процесу, що дає можливість стимулювати пошукову діяльність студентів на сучасному, якісно новому рівні, а також підвищувати їх навчальну мотивацію.

Таким чином, цілі вивчення кожної хімічної дисципліни не повинні обмежуватися лише перерахуванням вимог до предметних знань, умінь і навичок, а повинні бути спрямовані на досягнення кінцевого результату навчання – підготовка людини до майбутньої професійної діяльності в суспільстві, придбання універсальних навичок в узагальненій формі.

1. Bulakh I., Mrouga M., Voronenko Y. Manifestation of professional competence: is it context-dependent or skill-dependent? / I. Bulakh // AMEE Conf. „Relevance in Medical Education”. – Bern (Switzerland), 2003. – С. 381. 2. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи: підручник/Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко.-2-е вид.-К.:Каравела, 2014.-360 с.